

Aloite analyysitoiminnan jatkamisesta terveyskeskusten laboratorioissa

Niissä Pohjanmaan hyvinvointialueen terveyskeskuksissa, joiden laboratorioissa on tällä hetkellä analyysitoimintaa, ollaan hyvin huolissaan siitä, että hyvinvointialueella on suunnitelmassa lakkauttaa toiminta Fimlabin kautta. Analyysien keskittäminen Vaasaan säästää ehkä vähän rahaa jostain, mutta sillä on isoja seurauksia toiminnalle, jota voidaan harjoittaa terveyskeskusten päivystyksissä ja yleislääketieteen osastoilla.

Hyvinvointialueuudistuksen markkinoinnissa painotettiin lähipalvelujen arvoa, perusterveydenhuollon panostuksia ja sitä, että hoitoa annetaan oikeassa paikassa. Jotta tämä olisi mahdollista, paikalla täytyy olla myös henkilökuntaa ja työvälineitä. Viimeisen vuoden aikana olemme nähneet, kuinka ylikuormittunut Vaasan päivystys on ollut. Asiakkaat ovat joutuneet istumaan ja odottamaan tuntikausia päästäkseen tutkimuksiin. Riskinä on, että nämä jonot kasvavat vielä enemmän, jos alueen päivystysten lääkärit eivät voi saada analyysien vastauksia paikan päällä. Jos vastausta on odotettava seuraavaan päivään, potilas saatetaan lähettää Vaasaan varmuuden vuoksi. Pikadiagnostiikka, jota on saatavilla vain yksittäisistä kokeista, ei ole riittävää, ja se on lisäksi hintavaa.

Laboratorionäytteitä on kuljetettava Vaasaan monta kertaa päivässä, ja jos terveyskeskus sijaitsee kaukana, vastauksen saaminen kestää kauan. Tämä maksaa. Yleislääketieteen osastojen kierrot siirtyvät pitkälle päivään, minkä vuoksi potilaita ei voida kotiuttaa toivotulla nopeudella erikoissairaanhoidosta, jossa osastoilla on klinikkavalmiita potilaita. Myös tämä maksaa. Nämä alueella olevat yleislääketieteen osastot ovat viimeisen vuoden aikana ottaneet vastaan tällaisia potilaita myös Vaasasta.

Mitä tapahtuu ahkeralle henkilökunnalle, joka on tottunut analysoimaan näytteitä? Informaatio on ollut puutteellista, joten henkilökunta on ollut lähinnä huhujen varassa. Jos suunnitelmat toteutuvat, heille tarjotaan oletettavasti töitä Vaasasta. Moni on juurtunut omalle paikkakunnalleen, jossa heillä on perhe ja koti. Työpäivän pidentäminen ja satojen kilometrien ajaminen päivittäin on suuri muutos.

Analyysitoiminnan keskittämisellä voi olla kielteisiä seurauksia niin kulujen ja tehokkuuden kuin asukkaisiin kohdistuvien seurausten osalta. Miksi tehdä lyhytnäköisiä mahdollisia säästöjä, kun voidaan nähdä, miten toimintaa on harjoitettu kunnissa, joissa on Pohjanmaan kustannustehokkain ja monipuolisin hoito? Tarvitaan kokonaisoptimointia.

Tämän vuoksi ehdotan aluehallitukselle, että

Fimlabia kehoitetaan säilyttämään analyysitoiminta terveyskeskusten laboratorioissa toistaiseksi

analyysitoiminnan keskittämisen seurauksista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä tehdään vaikutusten arviointi.

Närpiössä 18.2.2023

Gun Granlund, RKP